

be i u drugim prilikama, kad im je potreban savjet svećenika, moraju hodati od jedne crkve do druge da bi ih poslali u treću, jer da njoj pripadaju. Ovak će priručnik uštedjeti mnogima i trud i vrijeme jer ih direktno upućuje u njihovu mjesnu crkvu.

Priručnik se sastoji od općih uputa o krštenju, donosi abecedni popis župa Zagrebačkog dekanata i prigradskih župa s naznakom uredovnog vremena i adresom, sadrži raspored službe Božje u pojedinim crkvama, popis bolnica u gradu i staračkih domova s napomenom kojoj župi pripadaju, a na kraju i vrlo koristan popis ulica grada i prigradskih naselja s aparatom koji omogućuje brzo snalaženje kojoj župi pripada koja ulica. Dodamo li da je Priručniku priložena i crkvena karta grada Zagreba s naznačenim granicama pojedinih župa, onda smo dovoljno jasno istakli i praktičnost i važnost ovog Priručnika za kojim se je u nas već dugo vremena osjećala potreba.

Možda će praksa pokazati da će Priručnik trebati dopuniti i novim podacima kao na pr. s *popisom škola i visokoškolskih ustanova*, što je, smatram, od velike važnosti. Ili možda upoznati vjernike s *lokacijama muških i ženskih samostana*, ili na primjer s *dječjim obdanitšima*. Moja se zamjerka posebno odnosi na autore Crkvene karte grada Zagreba, koja zbog neucrtavnja *barem glavnih cestovnih prometnica* u gradu na potezu sjever — jug i istok — zapad, postaje uzrokom nesnalazjenja. A to sigurno nije bila namjera niti karte, a niti autora. Prometnice su danas razdjelnice ne samo pojedinih područja već i ljudi. I o tome treba voditi više brige.

Juraj KOLARIC

Klaus Riesenhuber, MARIA im theologischen Verständnis von Karl Barth und Karl Rahner. Quaestiones disputatae svezak 60, 128 stranica, DM 19.80, broj nabavke 02060, Verlag Herder, Freiburg (BDR).

Zadnjih su se desetljeća teolozi manje bavili mariologijom. Sada je mariologija opet u teologiji postala aktualna. Ona, istina, nije najvažnije radno područje suvremene teolo-

gije. No ipak ima veliko značenje za razradu kršćanske antropologije. Stoga u suvremenom teološkom radu ona uvelike doprinosi boljem razumijevanju temeljnih datosti kršćanske vjere.

U biblioteci koja se zove *Quaestiones disputatae* pojavila se ove godine knjiga o Mariji. Pisac je Klaus Riesenhuber. On obrađuje zapravo dva veoma glasovita suvremena teologa: evangelističkog teologa Karla Bartha i katoličkog teologa Karla Rahnera. Pisac je, proučivši djela i jednog i drugog teologa, uspješno prikazao njihovo naučavanje o Mariji.

Istina, mariologija je još uvijek teološka grana koja najviše dijeli kršćane u razne Crkve. Stoga ova knjiga ima dvostruko značenje: ona ne želi čitatelju samo pružiti teološko-duhovno razumijevanje nego želi pružiti temelj i polazište za međusobno bolje razumijevanje među Crkvama. Ima, dakle, ekumensko značenje.

Knjiga je podijeljena u dva glavna dijela. U prvom dijelu Riesenhuber prikazuje Barthovu mariologiju. Obraduje ponajprije njegovu kritiku katoličke mariologije, a potom njegovo pozitivno naučavanje o Mariji, osobito Barthovo naučavanje o povijesnospasenjskoj ulozi Marije. U drugom dijelu pisac prikazuje mariologiju Karla Rahnera. U tom dijelu nas iznenađuje to što su mnoga Rahnerova naučavanja o Mariji upravo paralelno s Barthovim naučavanjima.

Riesenhuber je ovom svojom raspravom dao trostruki doprinos:

— u ekumenskom pogledu (otklonio je iz katoličke mariologije mnoge nesporazume i daje zajedno s Karlom Rahnerom novo tumačenje Marijina lika koje je zasnovano na biblijskim temeljima, što uostalom odgovara protestantima);

— u sistematskom pogledu (Crkvena naučavanja o Mariji tumači u svjetlu i u okviru Kristologije i biblijski ih potkrepljuje);

— u duhovnom i u pastoralnom pogledu (istraživanje omogućuje i suvremenom čovjeku pristup Mariji).

Knjiga je namijenjena ne samo stručnjacima teolozima nego i svim onima koje zanima nauka o Mariji i koji prate ekumenske pokušaje.

A. R.